

URED ZA UDRUGE VLADE REPUBLIKE HRVATSKE
Radnička cesta 80/V
HR - 10 000 Zagreb

Zagreb, 31. svibnja 2010.

KOMENTAR HRVATSKE MREŽE VOLONTERSKIH CENTARA NA NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O ORGANIZACIJAMA CIVILNOG DRUŠTVA KOJE DJELUJU ZA OPĆE DOBRO

UVOD

Hrvatska mreža volonterskih centara je nastala suradnjom četiri regionalna Volonterska centra iz Osijeka, Rijeke, Zagreba i Splita s namjerom da se na temelju dobrih praksi uspostave jedinstveni standardi rada na razvoju volonterstva na nacionalnoj razini te da se povezivanjem resursa postigne snažniji društveni utjecaj. Hrvatska mreža volonterskih centara je neformalna mreža organizacija civilnog društva koja na nacionalnoj razini povezuje postojeću lokalnu i regionalnu infrastrukturu za razvoj volonterstva. Djeluje na području Republike Hrvatske i njen rad je prepoznat od svih ključnih dionika.

Cilj Mreže je razvoj volonterstva u Hrvatskoj putem utjecaja na javne politike i pravno okruženje, promociju i uspostavljanje standarda za edukaciju u području volonterstva i volonterskog menadžmenta, informiranjem i osigura-njem standarda kvalitete usluga volonterskih centara i razvoja dobre prakse.

Hrvatska mreža volonterskih centara prepoznala je u nastojanju da se razradi i donese ovakav zakon vrijednu i važnu inicijativu koja ima potencijal pozitivno utjecati na civilno društvo u Hrvatskoj i njegov razvoj te izražavamo načelno pozitivan stav prema dodatnom normiranju ovoga područja. Međutim, iščitavajući nacrt prijedloga Zakona primijetili smo da volonterstvo kao vrijednost priznata i na zakonskoj razini kroz Zakon o volonterstvu (NN 58/2007) nije na adekvatan način predstavljena u nacrtu ovog prijedloga te stoga Uredu za udruge Vlade Republike Hrvatske dostavljamo dolje navedene prijedloge.

Naglašavamo da su prijedlozi dijelom razrađivani u suradnji s Mrežom mladih Hrvatske te se stoga sadržajeno u određenom dijelu poklapaju s komentarima koje će ta mreža dostaviti Uredu za udruge Vlade Republike Hrvatske

PRIJEDLOZI IZMJENA I DOPUNA NACRTA UZ OBRAZLOŽENJA

Djelovanje za opće dobro Članak 2.

Prijedlog 1.

Predlaže se dopuna članka 2., stavka 2. na način da se u djelatnosti civilnoga društva koje se navode kao one koje potpadaju pod djelovanje za opće dobro izrijeком uvrsti 'promicanje i razvoj volonterstva'.

Hrvatska mreža volonterskih centara
www.hmvc.net

Volonterski centar Zagreb
Organizacija koordinator
Tel: 01/ 3013 058
vcz@vcz.hr

SMART – VolonterRI
Tel: 051/ 332 750
smart@smart.hr

Udruga Mi, Split
Tel: 021/ 329139
info@udruga_mi.hr

Volonterski centar Osijek
Tel: 031/ 211 306
osvolonteri@osvolonteri.com

Obrazloženje

Usklađivanje sa Zakonom o volonterstvu (NN 58/2007), članak 2. stavak 1:

"Volontiranje se prepoznaje i promiče kao aktivnost od interesa za Republiku Hrvatsku koja dovodi do poboljšanja kvalitete života, do aktivnog uključivanja osoba u društvena zbivanja te do razvoja humanijega i ravnopravnijega demokratskog društva."

Pravna osoba koja djeluje za opće dobro

Članak 3.

Prijedlog 2.

Predlaže se izmjena članka 3., stavka 2. u dijelu koji glasi "(...) ako je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva te sastavljanja i predaje financijskih izvještaja sukladno propisima o računovodstvu neprofitnih organizacija." odnosno njegova zamjena sljedećom formulacijom: "(...) ako vodi dvojno knjigovodstvo te sastavlja i predaje financijske izvještaje sukladno propisima o računovodstvu neprofitnih organizacija."

Predlaže se dopuna Objašnjenja uz članak 3., odlomak 1.

Obrazloženje

Prema Uredbi o računovodstvu neprofitnih organizacija (NN 10/2008, u daljnjem tekstu Uredba) odnosno Izmjenama i dopunama Uredbe (NN 7/2009) u odjeljku Financijsko izvještavanje, u članku 15., stavku 1. predviđa se sljedeće:

»Ako je vrijednost imovine uzastopno u prethodne tri godine manja od 100.000,00 kuna na razini godine i godišnji prihod uzastopno u prethodne tri godine manji od 100.000,00 kuna na razini godine, neprofitna organizacija nije u obvezi vođenja dvojnog knjigovodstva i sastavljanja te predaje financijskih izvještaja propisanih člankom 65. ove Uredbe za sljedeću godinu.«.

Smatramo da se propisivanjem statusa *obveznika vođenja dvojnog knjigovodstva te sastavljanja i predaje financijskih izvještaja sukladno propisima o računovodstvu neprofitnih organizacija* kao formalnog kriterija za ostvarivanje prava na status organizacije civilnog društva (u daljnjem tekstu: OCD ili organizacija) koja djeluje za opće dobro djeluje restriktivno na (uvjetno rečeno) manje OCD koje djeluju za opće dobro. Smatramo da činjenica da OCD koristi manje materijalnih sredstava za obavljanje djelatnosti za opće dobro nije nužno uzročno-posljedično povezana s kvalitetom i dosegom njezina rada. Smatramo da svrha i efikasnost primjene budućeg Zakona niti u jednoj točki ne bi došle u pitanje ukoliko bi se ovaj kriterij uredio na način da organizacijama koje koriste manje materijalnih sredstava u svome radu, a žele biti upisane u Registar, otvori mogućnost da bez obzira na činjenicu da temeljem navedenog stavka Uredbe nisu obvezne slijediti propisanu proceduru ipak odluče prilagoditi svoju računovodstvenu praksu standardima koje Uredba propisuje. Na taj bi im se način omogućilo da, uz poštovanje ostalih uvjeta koje predlaže Nacrt, steknu status organizacije civilnog društva koja djeluje na opće dobro.

Povrh toga, smatramo bi ustrajanje u postojećoj formulaciji moglo dovesti u pitanje teleološku usklađenost sa Zakonom o volonterstvu, čija je svrha poticanje građana i građanki na volonterski angažman i aktivno sudjelovanje u društvu. Smatramo da je entuzijizam volontera i volonterki snaga velikog broja manjih organizacija civilnog društva te da upravo ta činjenica jasno govori u prilog stvaranju "vidljive dodane društvene vrijednosti kojom se podiže kvaliteta života pojedinca i unaprjeđuje razvoj šire društvene zajednice" što je sadržajni kriterij "općeg dobra" kako ga u svom članku 1., stavku 1. definira ovaj Nacrt.

Hrvatska mreža volonterskih centara
www.hmvc.net

Volonterski centar Zagreb
Organizacija koordinator

Tel: 01/ 3013 058
vcz@vcz.hr

SMART – VolonterRI

Tel: 051/ 332 750
smart@smart.hr

Udruga Mi, Split

Tel: 021/ 329139
info@udruga-mi.hr

Volonterski centar Osijek

Tel: 031/ 211 306
osvolonteri@osvolonteri.com

Ističemo i činjenicu da je volontiranje vrijednost koju prepoznaje i podržava i Europska unija koja je 2011. godinu proglasila Europskom godinom volontiranja.

Uvjereni smo da će predlagač Nacrta prepoznati važnost sadržajnog kriterija za ostvarivanje svrhe koja se budućim Zakonom želi postići te ovom minimalnom prilagodbom formalnog kriterija optimalno ostvarivanje iste i omogućiti.

Prijedlog 3.

Predlaže se dopuna članka 3., stavka 4. u dijelu koji glasi "(...) pravne osobe osnovane s ciljem zaštite interesa ili zadovoljavanja potreba svojih članova (...)", riječju "isključivim" te da nova formulacija glasi: "(...) pravne osobe osnovane s isključivim ciljem zaštite interesa ili zadovoljavanja potreba svojih članova (...)".

Obrazloženje

U dijelu Nacrta pod nazivom "Ocjena stanja i osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom te posljedice koje se donošenjem Zakona žele postići", odjeljak o kriterijima za dobivanje statusa stoji:

"(...) status nikako ne mogu steći političke stranke, vjerske zajednice, pravne osobe koje su osnovane isključivo radi zadovoljavanja potreba svojih članova (npr. sindikati, udruge poslodavaca, strukovna udruženja i sl.)".

Smatramo da je formulacija predložena u ovome dijelu Nacrta primjerenija, obzirom da svaka organizacija civilnog društva među ostalim nastoji djelovati i u cilju zaštite interesa ili zadovoljavanja potreba svojih članova. Smatramo da se pri razlučivanju udruženja građana osnovanih s isključivim ciljem zadovoljavanja potreba vlastitih članova od "OCD-ova koje djeluju na opće dobro" status određene organizacije treba procjenjivati na pojedinačnoj osnovi korištenjem diskrecijskog prava opisanog u članku 3., stavku 2., odmjeravajući pritom koja od interesnih skupina – članovi organizacije ili korisnici djelatnosti koje organizacija obavlja – u radu organizacije dobivaju primat.

Dužnost javnog izvještavanja i podmirenja obveza

Članak 4.

Prijedlog 4.

Predlaže se dopuna Objašnjenja uz članak 4., stavke 2. i 4., u smislu preciziranja službenih glasila koja će biti priznata kao relevantni javni izvor.

Obrazloženje

Stavak 1. ovog članka propisuje da OCD mora "provoditi djelatnosti za opće dobro i učiniti javnosti dostupna narativna i financijska izvješća o radu najmanje dvije godine zaredom prije podnošenja zahtjeva za upis u Registar." Obzirom da je vakacijski rok člankom 21. predviđa da sve odredbe budućeg Zakona stupe na snagu 8 dana od objave, a članak 4. podrazumijeva retroaktivnu primjenu unatrag 2 godine vidimo potrebu da se detaljnije pojasni koji će sve informacijski kanali biti priznati kao relevantni za prenošenje spomenutih izvješća jednom kada budući Zakon stupi na snagu.

Poticanje djelovanja za opće dobro

Članak 6.

Hrvatska mreža volonterskih centara
www.hmvc.net

Volonterski centar Zagreb
Organizacija koordinator

Tel: 01/ 3013 058
vcz@vcz.hr

SMART – VolonterRI

Tel: 051/ 332 750
smart@smart.hr

Udruga Mi, Split

Tel: 021/ 329139
info@udruga-mi.hr

Volonterski centar Osijek

Tel: 031/ 211 306
osvolonteri@osvolonteri.com

Prijedlog 5.

Predlaže se dopuna članka 6., stavka 3. u dijelu koji glasi "Država i jedinice lokalne samouprave će poticati i podupirati rad organizacija koje djeluju za opće dobro raspisivanjem natječaja...", riječima "i područne (regionalne)", te da nova formulacija glasi: "Država i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave će poticati i podupirati rad organizacija koje djeluju za opće dobro raspisivanjem natječaja (...)"

Obrazloženje

Prema Zakonu o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 106/03, 129/05, 109/07, 125/08), članak 20., županije su određene kao jedinice područne (regionalne) samouprave koje obavljaju poslove od područnog (regionalnog) značaja što učestalo obuhvaća i suradnju s OCD-ima te provođenje javnih natječaja za financiranje programa i projekata OCD-a.

Upis u registar organizacija koje djeluju za opće dobro

Članak 8.

Prijedlog 6.

Predlaže se dopuna Objašnjenja uz članak 8. stavak 2., posljednje dvije alineje, u smislu pobližeg opisa vrste dokaza koje će nadležno tijelo moći zatražiti od pravne osobe koja želi steći status OCD koja djeluje za opće dobro (posljednja alineja povezana s Prijedlogom 5.).

Objašnjenje

Naglašavamo činjenicu da ovaj prijedlog dotiče i stavka 2., članka 3. koji daje široko diskrecijsko pravo tijelu nadležnom za vođenje Registra te da je jasnoća budućeg Zakona u odredama koje reguliraju obuhvat ovog prava tim više od iznimne važnosti.

Prekršaji

Članak 16.

Prijedlog 7.

Iz članka 16., stavka 1., alineje 1. i 2. brisati referencu na stavak 2. u članku 5.

Izmijeniti raspon iznosa novčane kazne u stavku 4. koji se odnosi na odgovorne osobe pravne osobe iz "500,00 do 3.000,00 kuna" u "500,00 do 1.500,00 kuna" kako bi se raspone iznosa novčanih kazni iz stavaka 2. i 4. učinilo proporcionalnim rasponima iznosa novčanih kazni iz članaka 1. i 3. (omjer 1:10 u odnosu odgovorne fizičke osobe naspram odgovorne pravne osobe).

OSTALO

Prijedlog 8.

Predlažemo da se u tekstu Nacrta uskladi terminologija koja se koristi kada se govori o nazivu i statusu adresata, obzirom da se u različitim člancima naizmjenice spominju sljedeći izrazi: "organizacije civilnog društva koje djeluju za opće dobro", "organizacije (koje djeluju) za opće dobro" i "pravne osobe koje djeluju za opće dobro" (primjerice: naziv Nacrta prijedloga Zakona vs. naziv članka 3. vs. naziv članka 7).

Hrvatska mreža volonterskih centara
www.hmvc.net

Volonterski centar Zagreb
Organizacija koordinator

Tel: 01/ 3013 058
vcz@vcz.hr

SMART – VolonterRI

Tel: 051/ 332 750
smart@smart.hr

Udruga Mi, Split

Tel: 021/ 329139
info@udruga_mi.hr

Volonterski centar Osijek

Tel: 031/ 211 306
osvolonteri@osvolonteri.com